

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล
การศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ตามการรับรู้ของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชา

The Needs Assessment in Educational Measurement and Evaluation Competencies
of Teacher Professional Students in Physical Education Major, Faculty of Education
Loei Rajabhat University as Perceived by Mentoring Teacher and Department Supervisor

กรกฎศิษฐ์ แก้วมาก¹

E-mail: kpskaewmak@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย 2) เพื่อจัดอันดับความสำคัญความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาในกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 3) เพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาสมรรถนะในการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย 1) ครูพี่เลี้ยงโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 30 คน และ 2) อาจารย์นิเทศก์ สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์เชิงปริมาณใช้ค่าสถิติพื้นฐาน การทดสอบค่าที และใช้เทคนิค วิธี Priority Needs Index ในการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) มีความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษา สูงที่สุด 2) ประเด็นที่เป็นความต้องการจำเป็นสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมากที่สุด การสร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ (Rubric Scoring) การเลือกใช้แบบทดสอบอย่างเหมาะสมและใช้เกณฑ์การประเมินของแบบทดสอบได้อย่างเหมาะสมอ้างอิงได้ การใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ข้อมูล การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนา 3) ปรับปรุงการเรียนการสอน สำหรับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ได้แก่ การออกแบบรายวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา และรายวิชาการทดสอบและประเมินผลทางพลศึกษา และการทำงานร่วมกันของอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา และครูพี่เลี้ยงในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา นักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา

Abstract

The purposes of this study were 1) to assess the needs in educational measurement and evaluation competency of teacher professional students in Physical Education, Faculty of Education, Loei Rajabhat University 2) to rank the priority needs in educational measurement and evaluation competency of mentoring teachers, department supervisors, and teacher professional students in Physical Education, Faculty of Education, Loei Rajabhat University and 3) to propose the approaches for development the educational measurement and evaluation competency of teacher professional students in Physical Education, Faculty of Education, Loei Rajabhat University. The participants of this research were 30 mentoring teachers and 10 department supervisors. Research instrument to collect the data, a questionnaire was administered to the participants, a semi-structured interview. The quantitative data were analyzed by descriptive statistics, t-test and Modified Priority Needs Index, while qualitative data were analyzed by content analysis.

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

The research results showed that: 1) the highest needs in educational measurement and evaluation competency were construction and assessment instruction aspect. 2) the highest needs in educational measurement and evaluation competency each aspect were identification objective learning, construction rubric scoring, selection of the test appropriately and the evaluation criteria, using data analysis program and feedback to learner. 3) the approaches for developing the education measurement and evaluation competency of teacher professional students in the physical education were the joint of department supervisors and mentoring teachers design of an educational measurement and evaluation course for enhance teacher professional students in physical education department faculty of Education Loei Rajabhat University.

Keywords: need assessment, educational measurement and evaluation competency, teacher professional students in physical education

ความเป็นมาของปัญหา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในบริบทประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่านักศึกษาสาขาวิชาวิชาชีพครูมีปัญหาด้านการวัดและประเมินผลระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้งด้านการวางแผนกำหนดวิธีการ/เครื่องมือในการวัดผล การสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการใช้ผลประเมิน ฯลฯ เช่น นักศึกษาวิชาชีพครูไม่สามารถเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ไม่สามารถวัดและประเมินผลการสอนตามจุดประสงค์ที่เขียนไว้ได้ ใช้วิธีการและเครื่องมือวัดผลไม่เหมาะสมประเมินผลอย่างไม่มีความถูกต้อง ไม่เก็บข้อมูลการพัฒนาการเรียนอย่างเป็นระบบ ไม่สามารถวินิจฉัยเพื่อหาสาเหตุและข้อบกพร่องของผู้เรียน ไม่นำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ (อำนาจ บุญศรีและเสาวนีย์ เจริญจักร, 2553, บังอร เครือประกอบและจรรีรัตน์ สว่างพลกรัง, 2548, วรณทิพา รอดแรงคำและภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์, 2545, กมลวรรณ ตั้งเจริญบำรุงสุข, 2545) ในบริบทต่างประเทศ พบมีลักษณะสภาพปัญหาที่คล้ายกัน จะเห็นได้ว่าแม้ในปัจจุบันก็ยังคงมีสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันจากในอดีต ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของนักศึกษาครูสาขาวิชาพลศึกษา แนวคิดเรื่องสมรรถนะนี้มีพื้นฐานมาจากการมุ่งเสริมสร้างความสามารถให้ทรัพยากรบุคคล โดยมีความเชื่อว่ามีพัฒนาคนให้มีความสามารถแล้ว คนจะใช้ความสามารถที่มีไปผลักดันให้องค์กรบรรลุเป้าหมาย ดังนั้นการนำเรื่องสมรรถนะมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงควรมุ่งพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรเป็นสำคัญ ปัจจุบันสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ มีหน้าที่ผลิตบัณฑิตครูให้มีสมรรถนะทั้งด้านมาตรฐานความรู้ มาตรฐานประสบการณ์ และทักษะวิชาชีพครู เพื่อให้บัณฑิตครูมีความรู้ความสามารถ รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาจิตสำนึกให้เป็นคนดี มีเมตตา รักและเอื้ออาทรต่อลูกศิษย์ สามารถควบคุมอารมณ์และตัดสินใจได้ดี ซึ่งถือว่าเป็นสมรรถนะในการทำงาน (Competency) ในการปฏิบัติหน้าที่ครู หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ครูต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (Knowledge, Skills, Personal Attribute) ของบุคคลที่จำเป็นต้องมี เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544)

จากการสังเคราะห์มาตรฐานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของคุรุสภาสหรัฐอเมริกา (American Federation of Teacher: AFT) สภาการวัดผลการศึกษาแห่งชาติ (National Council on Measurement in Education: NCME) และสมาคมการวัดผลแห่งชาติ (National Education Association: NEA) และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2548, ดวงใจ สีเขียว, 2549, ป็อบแบม (W.Jame Popbam, 2009), คาร์ลและคณะ (Stuart R. Kahl and other, 2013), โอดโนแวนและคณะ (O'Donovan and other, 2012) สรุปสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาได้ 5 องค์ประกอบคือ 1) การวางแผนการวัดและประเมินผลทางการศึกษา 2) การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษา 3) การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา 4) สถิติเบื้องต้นสำหรับการวัดและประเมินผลการศึกษา 5) การสะท้อนผลการประเมิน

การดำเนินการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นและเร่งด่วน ขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาสาขาวิชาวิชาชีพครูคือการประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) ซัวเรซ (Suarez, 1990; อ้างถึงในสุวิมล ว่องวานิช, 2558) ได้กล่าวว่าการประเมินความต้องการจำเป็นทำให้สามารถระบุสิ่งที่จำเป็นของผู้เรียนซึ่งนำมาใช้ในการออกแบบพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ซึ่งให้เห็นจุดอ่อนของผู้เรียน ระบุจุดอ่อนที่ควรได้รับการพัฒนา ซึ่งทิศทางที่ต้องพัฒนาในอนาคตได้ ดังนั้นการประเมินความต้องการจำเป็นโดยอาศัยข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเช่นอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และนักศึกษาวิชาชีพครู

สาขาวิชาพลศึกษา เมื่อต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งจะทำให้ทราบถึงสภาวะของความขาดแคลนและทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการวัดและประเมินผลอย่างแท้จริง ผู้วิจัยในฐานะที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนานักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ศึกษาเล็งเห็นว่าการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลทางการศึกษา ซึ่งเป็นการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากมีความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (what is) กับสภาพที่ควรจะเป็น (what should be) จึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การวางแผนและการกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นและสนองความต้องการได้ตรงจุด (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาบัณฑิตครูสาขาวิชาพลศึกษา ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาที่ออกไปปฏิบัติงานจริง และเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาพลศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
2. เพื่อจัดอันดับความสำคัญความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาพลศึกษา ในกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพได้แก่นักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาพลศึกษาครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

งานวิจัยทางการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย

2.1.1 ครูพี่เลี้ยงโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพรูสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 30 คน

2.1.2 อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 10 คน

2.2 กลุ่มเป้าหมาย

2.2.1 ครูพี่เลี้ยงโรงเรียนเครือข่ายร่วมพัฒนาวิชาชีพรูสาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 30 คน

2.2.2 อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 10 คน

กลุ่มเป้าหมาย ได้รับการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) จากกลุ่มประชากรทั้งหมด ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 คุณสมบัติของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เป็นไปตามเกณฑ์ของคุรุสภา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 แบบประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรูสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (5 points rating scale) รูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) กล่าวคือใน 1 ข้อคำถามผู้ตอบต้องตอบข้อมูล 2 ชุดคือระดับของสภาพที่เป็นอยู่จริง และระดับสภาพที่ควรจะเป็น การตรวจสอบคุณภาพแบบประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรูพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาด้านความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามนิยาม มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 และนำไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.89

3.2 แบบสัมภาษณ์แนวทางแก้ไขปัญหสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างจำนวน 5 ข้อ การตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ด้านความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามนิยาม มีค่าระหว่าง 0.67-1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สํารวจความต้องการจําเป็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาโดยผู้วิจัยแจกแบบประเมินไปยังกลุ่มตัวอย่างโดยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์การประเมิน วิธีการตอบแบบประเมินกำหนดการเก็บแบบประเมินและการเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับเป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังและจัดลำดับความสําคัญของความต้องการจําเป็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาด้วยวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI modified)

ขั้นตอนที่ 3 นำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ครูที่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา และนักศึกษาวิชาชีพรุสาขาวิชาพลศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 ซึ่งเป็นลำดับความสําคัญจําเป็นในแต่ละกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบการตั้งคำถามในแบบสัมภาษณ์ก่อนสังเคราะห์เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหามาเสนอต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้แก่กลุ่มวัดผลการศึกษา และสาขาวิชาพลศึกษาของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยเป็นต้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) วิเคราะห์ความต้องการจําเป็นด้วย Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNI modified) และทดสอบความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังด้วย dependent sample t-test

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อสรุปและสังเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรุสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

ผลการวิจัย

1. ความต้องการจําเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรุสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ตามการรับรู้ของครูที่เลี้ยง ในสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสําคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน แสดงว่านักศึกษาวิชาชีพรุพลศึกษามีความต้องการจําเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาในทุกด้าน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การประเมินความต้องการจําเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรุสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ตามการรับรู้ของครูที่เลี้ยง จําแนกรายด้าน

ที่	รายการ	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่คาดหวัง		p-value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการวางแผนการวัดและประเมิน	3.32	0.60	4.53	0.46	.000*
2	ด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	3.42	0.50	4.69	0.25	.000*
3	ด้านการใช้เครื่องมือ	3.49	0.34	4.67	0.31	.000*
4	ด้านสถิติเบื้องต้นสำหรับวัดและประเมิน	3.37	0.51	4.57	0.42	.000*
5	ด้านการสะท้อนผลประเมิน	3.58	0.62	4.52	0.48	.000*

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์การประเมินความต้องการจําเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของครูที่เลี้ยงจําแนกรายด้านพบว่าการประเมินความต้องการจําเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของครูที่เลี้ยงในสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสําคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้านแสดงว่าครูที่เลี้ยงมีความต้องการจําเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาในทุกด้าน

2. ความต้องการจําเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรุสาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา ในสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสําคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกด้าน แสดงว่าอาจารย์นิเทศก์ มีความต้องการจําเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาในทุกด้าน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย ของอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา จำแนกรายด้าน

ที่	รายการ	สภาพที่เป็นจริง		สภาพที่คาดหวัง		p-value
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1	ด้านการวางแผนการวัดและประเมิน	3.50	0.36	4.57	0.45	.000*
2	ด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	2.98	0.36	4.80	0.27	.000*
3	ด้านการใช้เครื่องมือ	3.44	0.37	4.64	0.34	.000*
4	ด้านสถิติเบื้องต้นสำหรับวัดและประเมิน	3.43	0.41	4.63	0.46	.000*
5	ด้านการสะท้อนผลประเมิน	3.63	0.40	4.53	0.39	.000*

จากตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์การประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของ อาจารย์นิเทศก์จำแนกรายด้านพบว่า การประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของ อาจารย์นิเทศก์ในสภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้านแสดงว่า อาจารย์นิเทศก์มีความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาในทุกด้าน

3. ผลการจัดลำดับความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของ นักศึกษาวิชาชีพครูพลศึกษา ตามการรับรู้ของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชา วิเคราะห์โดยใช้สูตร Modified Priority Index ZPNI Modified) เป็นการถ่วงน้ำหนักโดยหาผลต่างของสภาพที่คาดหวัง (Importance: I) กับสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน (Degree of Success: D) และหารด้วยค่าสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญแสดงในตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา ตามการรับรู้ของครูพี่เลี้ยง

ที่	รายการ	D	I	PNI_{mod}	ความสำคัญ
1	ด้านการวางแผนการวัดและประเมิน	3.32	4.53	0.36	2
2	ด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	3.42	4.69	0.37	1
3	ด้านการใช้เครื่องมือ	3.49	4.67	0.34	3
4	ด้านสถิติเบื้องต้นสำหรับวัดประเมิน	3.73	4.57	0.23	5
5	ด้านการสะท้อนผลประเมิน	3.58	4.52	0.26	4
	รวม	3.51	4.60	0.31	

จากตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์การประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ตามการรับรู้ของครูพี่เลี้ยงพบว่าครูพี่เลี้ยงมีความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของครูพี่เลี้ยงทุกด้าน ด้านที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของครูพี่เลี้ยง อันดับแรก คือด้าน การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือมีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.37$ รองลงมา คือด้านการวางแผนการวัดประเมินมีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.36$ ด้านการใช้เครื่องมือมีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.34$ ด้านการสะท้อนผลการประเมินมีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.26$ และด้านสถิติเบื้องต้นสำหรับการวัดและประเมินมีค่าดัชนี $PNI_{Modified} = 0.23$

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา ตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา

ที่	รายการ	D	I	PNI _{mod}	ความสำคัญ
1	ด้านการวางแผนการวัดและประเมิน	3.50	4.57	0.30	4
2	ด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	2.98	4.80	0.61	1
3	ด้านการใช้เครื่องมือ	3.44	4.64	0.35	2
4	ด้านสถิติเบื้องต้นสำหรับวัดประเมิน	3.43	4.63	0.35	2
5	ด้านการสะท้อนผลประเมิน	3.63	4.53	0.25	5
	รวม	3.40	4.63	0.37	

จากตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์การประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา พบว่าอาจารย์นิเทศก์มีความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของอาจารย์นิเทศก์ทุกด้านด้านที่มีความต้องการจำเป็นเพื่อประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การศึกษาของอาจารย์นิเทศก์ อันดับแรกคือด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือมีค่าดัชนี PNIModified = 0.61 รองลงมา คือด้านการใช้เครื่องมือมีค่าดัชนี PNIModified = 0.35 และด้านสถิติเบื้องต้นสำหรับการวัดและประเมินมีค่าดัชนี PNIModified = 0.35 ด้านการวางแผนการวัดประเมินมีค่าดัชนี PNIModified = 0.30 และด้านการสะท้อนผลการประเมินมีค่าดัชนี PNIModified = 0.25

4. สรุปประเด็นที่มีความสอดคล้องกันในลำดับความสำคัญที่สุดจากการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรุสาขาวิชาพลศึกษา ตามการรับรู้ของ ครูที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศสาขาวิชาพลศึกษา แสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ประเด็นที่มีความสำคัญจากการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาสูงที่สุด ตาม การรับรู้ของ ครูที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศสาขาวิชาพลศึกษา

ที่	องค์ประกอบ	ประเด็น
1	ด้านการวางแผนการวัดประเมิน	การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมากที่สุด และการ ออกแบบประเมินความรู้ ทักษะ และความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน
2	ด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	การสร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ (Rubric Scoring) ที่มีคุณภาพ
3	ด้านการใช้เครื่องมือ	การเลือกใช้แบบทดสอบอย่างเหมาะสมและใช้เกณฑ์การประเมินของแบบทดสอบ ได้อย่างเหมาะสมอ้างอิงได้
4	ด้านสถิติเบื้องต้นสำหรับวัดประเมิน	การใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ข้อมูล เช่น MS excel, EVANA, B-index เป็นต้น
5	ด้านการสะท้อนผลประเมิน	การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน และการ สื่อสารผลการประเมินอย่างต่อเนื่อง

5. ครูที่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศสาขาวิชาพลศึกษา ได้เสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล การศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพรุสาขาวิชาพลศึกษา สรุปได้ 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

5.1 ทางสาขาวิชาพลศึกษาควรเน้นการจัดการเรียนการสอนการสร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ (Rubric Scoring) เพราะต้องใช้ในการประเมินตามสภาพจริงในชั้นเรียน เท่าที่นักศึกษาเรียนจากวิชาการวัดและประเมินผลทางการศึกษาไม่เพียงพอในการนำไปใช้จริงในวิชาพลศึกษาในโรงเรียน

5.2 ทางสาขาวิชาพลศึกษาควรเน้นการจัดการเรียนการสอนการออกแบบการวัดและประเมินผลทางการศึกษา การสร้าง เกณฑ์การทดสอบทักษะ และการนำเกณฑ์การทดสอบมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการเลือกใช้แบบทดสอบทางทักษะและ แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายที่เป็นแบบภาคสนาม ที่ไม่ต้องใช้เครื่องมือราคาแพง

5.3 ทางสาขาวิชาพลศึกษาควรมีการจัดอบรมทบทวนการใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม เช่น MS excel, EVANA, B-index เป็นต้น เพื่อให้ นักศึกษามีความมั่นใจในการใช้โปรแกรมเหล่านี้ในโรงเรียน

5.4 ให้อาจารย์นิเทศก์สาขาวิชาพลศึกษา และครูพี่เลี้ยงได้มีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาด้านการวัดและประเมินผล การสร้างและใช้เกณฑ์การทดสอบ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการวิจัยของนักศึกษา ให้ต่อเนื่องและสัมพันธ์กันเพื่อให้ นักศึกษา วิชาศึกษาศาสตร์สาขาวิชาพลศึกษาได้พัฒนาตนเองจนบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริง

อภิปรายผล

ข้อค้นพบจากการวิจัยที่นำมาอภิปรายมีประเด็นต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์สาขาวิชาพลศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ โดยการทดสอบค่าที่ (t-test) พบว่า สภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์สาขาวิชาพลศึกษา ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาในชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 3 หน่วยกิต และลงทะเบียนเรียนรายวิชาการทดสอบและประเมินผลทางการศึกษาในชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 จำนวน 2 หน่วยกิต แต่ต้องนำความรู้ภาคทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติจริงในระหว่างปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในชั้นปีที่ 5 จึงทำให้ความต้องการจำเป็นสูงทั้ง 5 ด้าน 1) การวางแผนการวัดและประเมินผลการศึกษา 2) การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา 3) การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา 4) สถิติเบื้องต้นสำหรับวัดและประเมินผลการศึกษา 5) ด้านการสะท้อนผลประเมินเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์สาขาวิชาพลศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ มีความต้องการจำเป็นการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษาสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลวรรณ ตั้งเจริญบำรุงสุข (2545) พบว่า นักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ต้องการความช่วยเหลือด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาสูงกว่าด้านอื่นๆ และงานวิจัยของ เอกภูมิ จันทร์ขันธ์ และคณะ (2555) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ต้องการฝึกปฏิบัติจริงในการสร้างข้อสอบมากที่สุด ซึ่งกัลย์วิสาข์ ธาราวร (2558) ได้วิเคราะห์สาเหตุของการขาดทักษะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาว่ามีสาเหตุมาจากจำนวนหน่วยกิตและการฝึกปฏิบัติที่น้อยเกินไปในระหว่างการเรียนการสอน และสอดคล้องกับ สมภัสสร บัวรอดและคณะ (2559) พบว่า นักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ มีความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ด้านการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษาสูงสุด

2. ประเด็นที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการวัดและประเมินผลการศึกษา คือ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 2) การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา คือ สร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ (Rubric Scoring) ที่มีคุณภาพ 3) การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา คือ การเลือกใช้แบบทดสอบอย่างเหมาะสม 4) สถิติเบื้องต้นสำหรับวัดและประเมินผลการศึกษา คือ การใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ข้อมูล 5) ด้านการสะท้อนผลประเมิน คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งมีความสอดคล้องกับสภาพการประเมินในยุคปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมสำเร็จรูป ในการช่วยวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ หรือแนวคิดในการประเมินแนวใหม่ เช่นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จากการปฏิบัติ และการประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for Learning) เป็นต้น และสอดคล้องกับ สมภัสสร บัวรอดและคณะ (2559) พบว่า นักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ด้านการวางแผนการวัดและประเมินผลการศึกษา คือ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และด้านการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา คือ สร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ (Rubric Scoring) ที่มีคุณภาพ

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์สาขาวิชาพลศึกษา มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษาซึ่งทางสาขาวิชาจะต้องประสานกับทางคณะครุศาสตร์ และกลุ่มวิชาวัดผลและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาให้เหมาะสม รวมทั้งการออกแบบขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตั้งแต่การสังเกตการสอน การทดลองสอน และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีลักษณะที่สอดคล้องกับแนวคิดพื้นที่ที่สาม (The Space) ซึ่งสอดคล้องกับ Lewis (2012) และ สมภัสสร บัวรอดและคณะ (2559) เพื่อเป็นการลดช่องว่างการนำภาคทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติ ในกระบวนการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาวิชาศึกษาศาสตร์สาขาวิชาพลศึกษา เพื่อการแก้ปัญหาของการไม่สามารถเชื่อมต่อระหว่างการนำทฤษฎีไปใช้ปฏิบัติจริงในสถานศึกษา เพื่อการที่จะผลิตครูสาขาวิชาพลศึกษาให้มีความสามารถที่โดดเด่นต่อไป และสอดคล้องกับ พงศธร ไพจิตร (2561) พบว่า ความต้องการจำเป็นในการสร้างเสริมสมรรถนะของนักศึกษาครูสาขาวิชาพลศึกษา มี 4 ด้านคือ การวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์พลศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษา การจัดการเรียนรู้พลศึกษาและการจัดการชั้นเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ โดยการทดสอบค่าที่ (t-test) พบว่า สภาพที่คาดหวังและสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน
2. การจัดลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนการวัดและประเมินผลการศึกษา คือ การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม 2) การสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา คือ สร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ (Rubric Scoring) ที่มีคุณภาพ 3) การใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา คือ การเลือกใช้แบบทดสอบอย่างเหมาะสม 4) สถิติเบื้องต้นสำหรับวัดและประเมินผลการศึกษา คือ การใช้โปรแกรมในการวิเคราะห์ข้อมูล 5) ด้านการสะท้อนผลประเมิน คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน
3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลการศึกษาซึ่งทางสาขาวิชาจะต้องประสานกับทางคณะครุศาสตร์ และกลุ่มวิชาวัดผลและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาให้เหมาะสม รวมทั้งการออกแบบขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตั้งแต่การสังเกตการสอน การทดลองสอน และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาให้มีความต่อเนื่องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาแนวทางแก้ปัญหาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษามีประเด็นเรื่องการประสาน และการสื่อสารระหว่างนักศึกษาวิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนั้นควรมีการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยี สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาเป็นเครื่องมือสื่อสารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น Facebook, Line, Zoom, Weblog เป็นต้น
2. ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาวัดและประเมินผลการศึกษา
 - ควรเน้นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้/จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
 - การสร้างเกณฑ์การประเมินการปฏิบัติ (Rubric Scoring) ที่มีคุณภาพ
 - การเลือกใช้แบบทดสอบอย่างเหมาะสม
 - การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบจำแนกตามสาขาวิชา ที่คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เปิดสอนเนื่องจากธรรมชาติของศาสตร์แต่ละสาขาวิชาอาจมีความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อบัณฑิตของสาขาวิชา ต่อการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนของสาขาวิชาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กมลวรรณ ตั้งเจริญบำรุงสุข. (2545). การศึกษาความต้องการการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิตฝึกสอนสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลย์วิเศษ ธาราวร. (2558). การประเมินความต้องการจำเป็นของครูเพื่อการพัฒนาความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงใจ สีเขียว. (2549). การพัฒนาระบบการประเมินนิสิต/นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามแนวคิดการประเมินแบบ 360 องศา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บังอร เครือประกอบ และจรัสรัตน์ สว่างพลกรัง. (2548). การศึกษาความเห็นของครูที่เลี้ยงที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนเครือข่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พงศธร ไพบูลย์. (2561). การพัฒนาหลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาครูสาขาวิชาพลศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต, สาขาสุศึกษาและพลศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ และภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์. (2545). ปัญหาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตสาขาการสอนวิทยาศาสตร์. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2544. วารสารเกษตรศาสตร์. 23: 104-117.
- สมภัสสร บัวรอด และคณะ. (2559). การประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.ราชบุรี:มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). รายงานการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). มาตรฐานทางวิชาชีพทางการศึกษา. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อานวย บุญศรี และเสาวนีย์ เจียมจักร. (2553). การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูที่มีต่อนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เอกภูมิ จันทรวงศ์, ชาตรี ฝ่ายคำตา และวรรณทิพา รอดแรงคำ. (2555). การศึกษาสภาพการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู หลักสูตรการผลิตครู 5 ปี: รายวิชาสังเกตและฝึกปฏิบัติงานครู. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปีที่ 31 ฉบับที่ 2 มีนาคม – เมษายน พ.ศ. 2555.
- Lewis, Elicia (2012) ‘Locating the third space in Initial Teacher Training’, *Research in Teacher Education*, 2(2), pp. 31-36.
- O’Donovan, B., Price, M., Rust, C., Handley, K., & Bryant, R. (2012). *Assessment literacy. The Foundation for improving student learning*. Oxford: Oxford Brookes University.
- Stuart R. Kahl, Peter Hofman & Sara Bryant. (2013). *Assessment Literacy Standards and Performance Measurement for Teacher Candidate and Practicing Teachers*. [online]. Available from : <http://secure.aacte.org> [2015, September 7].
- W.Jame Popbam. (2009). Assessment Literacy for Teachers: Faddish or Fundamental?. *Theory Into Practice*, 48: 4-11.